

Parlamentului.

Cred că, în prealabil adoptării acestui mutant legislativ, era necesar, se impunea nu numai revizuirea art.72 din Constituție, titrat „Imunitatea parlamentară”, dar și a cazurilor și condițiilor prevăzute de legea penală care justifică restrângerea drepturilor și libertăților fundamentale consacrate de Constituție, de care beneficiază orice cetățean dar, în același timp, și rediscutarea acestei instituții – imunitatea parlamentară. Mărturisesc că am fost preocupat de această problemă și, de câte ori am avut ocazia, mi-am exprimat punctul de vedere (a se vedea și “Imunitatea parlamentară și protecția drepturilor și libertăților fundamentale”).

Acum, pentru a nu vă mai reține atenția cu chestiuni juridice și pentru a fi pe înțelesul celor ce nu au pregătire în domeniu, am să mă refer strict la înțelesul celor trei alineate ale art.72 din Constituție, care, redactate în cadrul aceluiași articol titrat „Imunitatea parlamentară”, a dat naștere ideii greșite că parlamentarii s-ar bucura de impunitate, respectiv de o veritabilă imunitate generală și absolută, în virtutea căreia făptuitorul nu poate deveni subiect de drept penal oricare ar fi faptul comis și oricare ar fi circumstanțele sale.

În primul rând, trebuie să facem unele clarificări în această problemă. Parlamentarii au dat cu totul alt sens imunității de care se bucură ei în temeiul art.72 alin.1 din Constituție. Unii au înțeles că indiferent în ce condiții și oriunde ar săvârși vreo infracțiune, indiferent de infracțiune și de gravitatea ei, ar scăpa incidenței legii penale, ceea ce este inadmisibil.

1. Este posibilă „ridicarea” imunității parlamentare

Imunitatea menționată în art.72 alin.1 din Constituție, denumită și cauză de iresponsabilitate politică, poartă asupra acelor fapte ilicite care rezultă din voturile și opiniile politice (calomnie, insultă, în febra dezbaterilor parlamentare) exprimate în virtutea mandatului ce i-a fost încredințat în mod democratic de către alegători. Imunitatea parlamentară durează pe tot timpul mandatului parlamentar pentru faptele ilicite săvârșite în timpul exercitării acestuia. Nu trebuie să fii expert în materie pentru a înțelege că acest articol, art.70 alin.1, reprezintă esența imunității parlamentare, care trebuie să apere nu persoana, ci calitatea acesteia. Textul constituțional nu

face decât să circumstanțieze conținutul concret al cauzei de iresponsabilitate politică specială la care ne-am referit. Deci, ea nu poate funcționa ca o „umbrelă” sau, dacă vreți, ca o pavază împotriva aplicării legii penale. Nu s-a dorit sustragerea parlamentarului, indiferent cărui partid ar aparține, de la răspunderea penală, ci doar deplina libertate a opiniei politice, subliniez din nou, a opiniei politice, fără teama că cineva ar avea posibilitatea să îl supună la presiuni sau împotriva sa să se comită abuzuri. Din păcate, lucrurile s-au extrapolat și, indiferent dacă faptele ilicite săvârșite în cursul exercitării mandatului derivă din voturile și opiniile politice emise în timpul îndeplinirii acestuia (calomnie, insultă, în febra dezbaterilor parlamentare și care, potrivit art.72 alin.1, pot atrage răspunderea juridică, respectiv civilă, disciplinară ori contravențională), ori care nu au nici o legătură cu voturile sau cu opiniile politice exprimate în cursul îndeplinirii mandatului (fapte infracționale), parlamentarul respectiv se grăbește să fluture, zor nevoie, steagul imunității. Așadar, imunitatea parlamentară nu se aplică decât în sfera politică. Imunitatea parlamentară nu poate fi ridicată printr-o hotărâre a Parlamentului, fiindcă ea nu-i aparține parlamentarului. Ea poate fi ridicată numai de alegători (nealegându-i și a doua oară).

2. În ceea ce privește solicitările de arestare, reținere sau percheziție pe baza cărora Parlamentul urmează a încuviința trimiterea în judecată penală a deputaților ori senatorilor

Cum arătam, pentru infracțiunile ce nu au nici o legătură cu îndeplinirea mandatului, parlamentarul răspunde penal ca oricare alt cetățean, singurele înlesniri ce i se recunosc fiind de ordin procedural.

În acest sens, art.72 alin.2, în prima sa parte, precizează că „deputații și senatorii pot fi urmăriți și trimiși în judecată penală pentru fapte care nu au legătură cu voturile sau cu opiniile politice exprimate în exercitarea mandatului...”. În partea finală a aceluiași text, legiuitorul constituant găsește de cuviință să adauge: „... dar nu pot fi percheziționați, reținuți sau arestați fără încuviințarea Camerei din care fac parte, după ascultarea lor”, adăugire pe care unii s-au grăbit să o califice – greșit! – ca fiind o prelungire a imunității parlamentare. „Protecția” la care se referă

art.72 alin.2 din Constituția României, sub forma garanțiilor procedurale ale libertății individuale, nu constă în aceea că deputatul sau senatorul nu poate fi urmărit, privat de libertate, percheziționat sau trimis în judecată, ci în aceea că nu poate fi pus în aceste situații fără „încuviințarea” Camerei din care face parte. Această garanție este menită să împiedice ca un parlamentar să fie privat de posibilitatea de a-și exercita funcția ca urmare a unor urmăriri represive sau abuzive, inspirate din presupuse motive politice. Ea nu suprimă represiunea penală, ci doar întârzie momentul judecării, în scopul de a nu abate un parlamentar de la exercițiul funcției sale. Mai exact spus, întârzie momentul trimiterii în judecată, momentul urmăririi penale sau cercetării judecătorești.

Iar „încuviințarea” – în concepția inițiatorilor modificării Regulamentului Camerelor – „trebuie însoțită de probele relevante, puse la dispoziție de Parchet”. Cu alte cuvinte, Comisia de imunități nu l-ar da pe mâna Parchetului pe respectivul parlamentar, citez: „decât după ce îl judecă pe baza dovezilor”. Greșit! Căci aceasta ar însemna că respectiva comisie parlamentară se substituie astfel justiției, ceea ce reprezintă o grosolană încălcare a principiului separației puterilor în stat. Căci, potrivit Constituției, „Urmărirea și trimiterea în judecată penală se pot face numai de către Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție. Competența de judecată aparține Înaltei Curți de Casație și Justiție”.

Așadar, Parlamentul nu este chemat să „judece” fapta ilicită aflată în cursul urmăririi penale, ci doar să „încuviințeze” percheziționarea, reținerea sau arestarea preventivă a învinutului, dacă există vreunul dintre cazurile prevăzute în art. 148 Cod procedură penală și numai după ascultarea acestuia.

Articol preluat din Amos News